Asker kommune

Høringsinnspill fra Asker kommune.

Kunnskapsdepartementet sendte 10.03.2017 forslag til endring av den generelle delen av læreplanverket. Denne Høringsuttalelsen er utarbeidet av skoleeier etter innspill fra rektorgruppa, samt har vært til politiske behandling hos komité for oppvekst 31.05.2017.

At navnet på planen endres fra *Generell del* til *Overordnet del - verdier og prinsipper* signaliserer hvilken status denne delen av læreplanen skal ha, og at den skal være førende for innholdet i de ulike fagplanene i fagene. Dette bidrar at læreplanen henger sammen, fra formålsparagraf, til overordnet del og til læreplaner i fag. Dette støttes av Asker kommune.

Videre har Asker kommune følgende innspill:

Verdisynet

Generell del (gjeldende) er inndelt i sju kapitler; det meningssøkende menneske, det skapende menneske, det arbeidende menneske, det allmenndannede menneske, det samarbeidende menneske, det miljøbevisste menneske og det integrerte menneske. Disse mennesketypene gir et tydelig verdisyn for hva som er skolens mandat. Dette er svakere definert i forslaget til ny overordnet del. Et av innspillene fra rektorgruppen er at menneskesynet i den nye overordnede delen er mer utydelig. Samtidig tilsier erfaringene fra dagens generelle del at denne er for lang og sjelden brukes i skolen i dag.

Det er høye forventninger til lærernes oppgaver. Overordnet del blir viktig for skolens oppdrag siden lærernes involvering i elevenes liv er mer omfattende enn tidligere. Flere samfunnsoppgaver er tildelt skolen siden generell del ble innført, og en digital verden gjør lærerne stadig mer tilgjengelig.

Kompetansebegrepet

Kompetansemålene i fag bygger på følgende definisjon av kompetanse: Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning. Med andre ord kompetanse er lik kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Ny overordnet del sier lite om viktigheten av praktiske ferdigheter, ei heller sosial og emosjonell kompetanse som Ludvigsen-utvalget trakk frem som viktige kompetanser for fremtiden. Sosial og emosjonell kompetanse er viktige forutsetninger for faglig læring, motivasjon og for livsmestring. Et for snevert kompetansebegrep, gir ikke rom for de mange ulikhetene som er mellom elevene

i skolen. Praktisk tilnærming bør være en del av kompetansebegrepet for å ivareta alle elevenes behov i skolen.

Ludvigsenutvalget anbefalte at kreativitet, innovasjon, kritisk tenkning og problemløsning er kompetanser skolen bør bidra til at elevene utvikler. Det norske og det internasjonale samfunnet er avhengig av skapende mennesker som kan bidra i arbeids- og samfunnsliv, skape nye virksomheter og finne løsninger på krevende samfunnsutfordringer. Et forskningsbasert samfunns- og arbeidsliv gjør at vitenskapelige metoder og tenkemåter, kritisk tenkning og en utforskende tilnærming til kunnskap er viktig. (NOU 2015:8)

Asker kommune etterlyser hvor kreativitet ble av i ny overordnet del?

Grunnleggende ferdigheter

Asker kommune støtter at grunnleggende ferdigheter ivaretas som begrep. Når dette ble lansert i sin tid var dette omdiskutert og ga rom for misforståelser. Det har tatt tid å få dette begrepet forstått i skolen og det nå er forankret. Fokus på grunnleggende ferdigheter har med tid bidratt til en forståelse for at alle skolens lærere er lese- og skrivelærere, på sitt fags premisser.

Språket, formen og oppbygging av dokumentet

Asker kommune støtter at overordnet del kan gi økt sammenheng mellom formål, overordnet del og læreplaner i fag. Dokumentet er lett å lese, men kan med fordel redigeres i forhold til oppbygging og struktur. Dokumentet kan trenge en språkvask.

Dokumentet er så generelt at det vil kunne stå seg over tid, men spørsmålet er om det er for generelt. Vil det snakke til og engasjere skoler, lærere, elever og foreldre, og vil lærerne greie å bruke dette dokumentet i sitt daglige virke?

Erfaring tilsier at praksis blant lærere er at de går rett på kompetansemålene i fagplanene og vier lite oppmerksomhet til generell del av læreplanen. Når arbeidet med fagfornyelsen starter er det viktig at disse har med seg elementer fra overordnet del for å sikre sammenhengen.